

- Kerk in beraad. Opstellen aangeboden aan prof. dr. J.C.P.A. van Laarhoven bij gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar aan de Katholieke Universiteit Nijmegen (Nijmegen, 1991), 279-300.
- 53 Thelen, Poell, 245-275; Brom, Ariëns, II 310-311.
 - 54 *Onze Gids* 10 (1922): 76-79; *Onze Gids* 1 (1913): 3.
 - 55 *Onze Gids* 1 (1913): 167.
 - 56 *Sobriëtas* 13 (1919): 25-29.
 - 57 Memo 'Over samenwerking met de niet-katholieke drankbestrijding', Sobriëtas archief, inv. 2747, Katholiek Documentatiecentrum, Nijmegen (KDC).
 - 58 *Sobriëtas* 13 (1919): 29-32 en 14 (1920): 9-12.
 - 59 Memo 'Over samenwerking', KDC.
 - 60 Brom, *Nieuwe Kruistocht*, 24, 25.
 - 61 Notulen Federatief Bestuur Sobriëtas, 4 april 1918, Sobriëtas archief inv. 319, KDC.
 - 62 *Sobriëtas* (1919): 50.
 - 63 Notulen Federatie bestuur Sobriëtas, 1 december 1919 en 6 november 1922, KDC, Sobriëtas inv. 320 en 326, brief Sobriëtas aan de Aartsbisschop en bisschoppen van Nederland, 23 juli 1919, Bisschoppelijk Archief Den Bosch, Drankbestrijding i. *Sobriëtas* 17 (1923): 95-101.
 - 64 *Handelingen Tweede Kamer* 21 april 1921 en 17 juni 1924 en *Handelingen Eerste Kamer* 17 februari 1922 en 22 januari 1925 (resp. voorstimmers Wittert van Hoogland in beide jaren en J.G. baron van Voorst tot Voorst). Pas in 1926 vormden de katholieken een eenheidspartij. Vgl. T. Duffhues, 'Confessionele politieke partijen en maatschappelijke organisaties. Aspecten van een duurzame relatie', in Paul Luykx en Hans Righart, red., *Van de pastorie naar het torentje. Een eeuw confessionele politiek* ('s-Gravenhage, 1991), 130-137.
 - 65 'Leidraad', bijlage bij de notulen Federaal Bestuur Sobriëtas, 19 april 1926, Sobriëtas archief inv. 327, KDC.
 - 66 Brom, Ariëns, II:582-616. *De Nieuwe Richting van Sobriëtas* (n.p. [1931]). Mgr. A.F. Diepen aan Pater Ildefonsus, 2 september 1927, Bisschoppelijk Archief Den Bosch, Drankbestrijding IIa.
 - 67 *Stap terug, sprong vooruit. Matigheid fundament van de toekomst. Verslag van het symposium ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de R.K. Matigheidsbeweging Sobriëtas op 10 november 1995 te Amersfoort* (z.p. 1995).
 - 68 Joan Bland, *Hibernian Crusade. The Story of the Catholic Total Abstinence Union of America* (Washington D.C., 1951); John F. Quinn, 'Father Mathew's Disciples: American Catholic Support for Temperance, 1840-1920', *Church History* 65 (1996): 624-640; Jay P. Dolan, *Catholic Revivalism: The American Experience 1830-1900* (Notre Dame, 1978), 147-156. De katholieke revivals waren geen imitatie van de Amerikaanse protestantse versies, al zijn er tal van overeenkomsten, maar hadden hun eigen oorsprong in Europa.
 - 69 Brom, Ariëns, I 477.
 - 70 Brom, Ariëns, II 278 en Gerard Brom, *Een katholiek leven. Autobiografische aantekeningen*. Bezorgd door Paul Luykx en Jan Roes (Baarn, 1987), 141. *Sobriëtas* (1924): 29 en (1928): 37.
 - 71 H.F.J.M. van den Eerenbeemt, *Industrieel ondernemerschap en mentaal klimaat 1914-1940* (Tilburg, 1979), 114-121.
 - 72 Brom, *Katholiek leven*, 141.
 - 73 *Geloofs- en Strijdzangen. Liederenbundel voor christelijke geheelonthouders-vergaderingen* (Ampeldoorn, z.j.), 49, 50.